

informació clara i puntual sobre els temes ambientals i totes les activitats i plans de desenvolupament que puguin afectar-los o interessar-los. Donar suport a la societat civil local, regional i global i promoure la participació significativa de tots els individus i organitzacions interessats en la presa de decisions.

Protegir els drets a la llibertat d'opinió, expressió, reunió pacífica, associació i dissentiment.

Instituir l'accés efectiu i eficaç a procediments judicials independents i administratius, incloent-hi les solucions i compensacions per danys ambientals i per l'amenaça d'aquests danys.

Eliminar la corrupció en totes les institucions públiques i privades.

Enfortir les comunitats locals i capacitar-les perquè puguin tenir cura dels seus entorns propis, i assignar les responsabilitats ambientals als nivells de govern que les puguin portar a terme amb més efectivitat.

14. Integrar en l'educació formal i l'aprenentatge al llarg de tota la vida les capacitats, els coneixements i els valors necessaris per a una forma de vida sostenible.

Proporcionar a tothom, especialment als nens i als joves, l'oportunitat a l'educació que els capaciti per contribuir activament en el desenvolupament sostenible.

Promoure la contribució de les arts i de les humanitats, així com de les ciències, en l'educació per a la sostenibilitat.

Intensificar el paper dels mitjans de comunicació en la presa de consciència a l'entorn dels reptes ecològics i socials.

Reconèixer la importància de l'educació moral i espiritual per viure de forma sostenible.

15. Tractar tots els éssers vius amb respecte i consideració

Prevenir la crueltat amb els animals que encara es mantingui en les societats humanes, i protegir-los del patiment.

Protegir els animals salvatges dels mètodes de caça, trampa i pesca que causin un patiment extrem, prolongat o evitable.

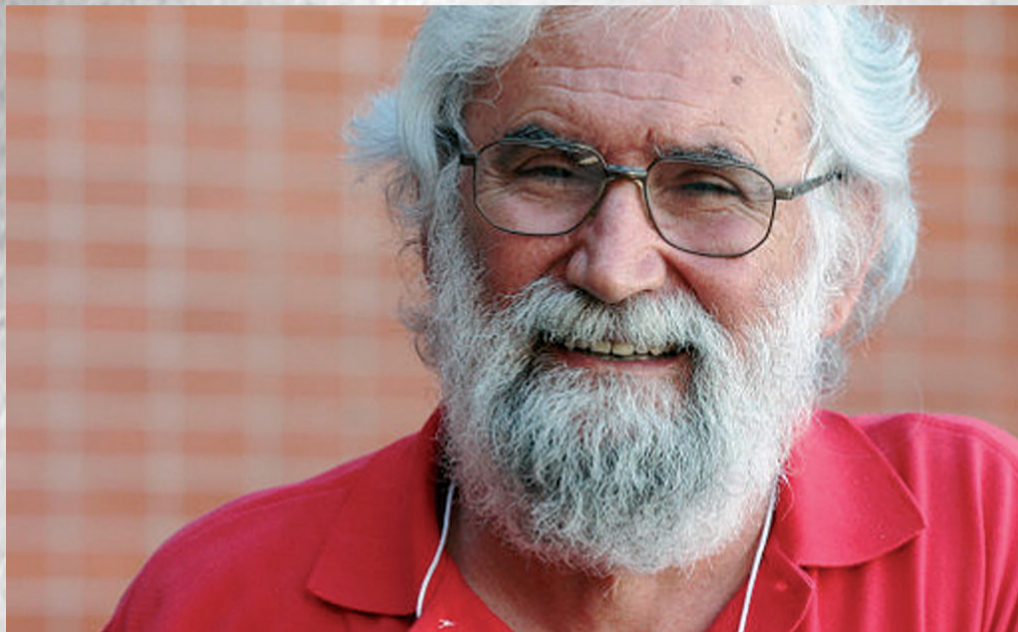
Evitar o eliminar, fins on sigui possible, la captura o destrucció indiscriminada d'espècies.

16. Promoure la cultura de la tolerància, la no-violència i la pau. Encoratjar i donar suport a la comprensió mútua, la solidaritat i la cooperació entre tots els pobles i dintre i entre les nacions.

Implantar estratègies àmplies per prevenir els conflictes violents i utilitzar la col·laboració en la resolució de problemes per gestionar i resoldre conflictes ambientals i altres disputes. Desmilitaritzar els sistemes nacionals de seguretat al nivell d'una postura de defensa no provocadora i utilitzar els recursos militars amb fins pacífics, inclosa la restauració ecològica. Eliminar les armes nuclears, biològiques i tòxiques i d'altres armes de destrucció massiva.

Assegurar que l'ús de l'espai orbital i exterior dóna suport al medi ambient i a la pau.

Hi ha un forat a la barca

Una vegada hi havia dos rabins asseguts, cadascun amb les seves preocupacions sobre el futur de la Terra. De sobte un d'ells va notar que a una banda hi havia un forat i hi entrava molta aigua. El rabí alarmat va dir: «Germà, hi ha un forat a la vostra banda i entra molta aigua». I l'altre li respongué: «No es preocupi, és tan sols a la meua banda». No sabia que el forat de la seva banda esfondraria tota la barca. Ens ho va explicar el rabí Avraham Soetendorp, un dels principals membres de la comissió de la Carta de la Terra en una reunió de la Carta de la Terra + 5 celebrada a Amsterdam a principis de novembre de 2005, en acabar un treball en grup sobre el futur del planeta.

Així pensen bona part dels qui produeixen gasos d'efecte hivernacle: el forat està tan sols a la nostra banda. Tanmateix, el *Titànic* s'esfondrà sencer. L'alarma prové ni més ni menys que de James Lovelock, metge, biofísic, químic i el formulador de la hipòtesi Gaia, la Terra com un superorganisme viu. Ell sempre havia estat un optimista convençut de la capacitat de regeneració de Gaia. Però ha canviat de parer tal com revela el seu darrer llibre, *La venjança de Gaia*. Avui, és un dels profetes més vehements sobre els perills que Gaia està patint. El 18 de gener d'enguany va publicar a *The Independent* de Londres un article, «La nostra única casa», en què diu que s'ha tornat metge planetari i que com a metge té notícies per donar-nos.

Els centres d'observació del clima de la Terra –hi afirma– funcionen com els laboratoris de patologia d'un hospital. Els metges especialistes confirmen que la Terra està molt malalta. En un termini molt breu podria ser víctima d'una febre morbososa que podria durar fins

a cent mil anys. «Els he de dir, com a membre de la família Terra i com a part íntima d'ella, que vostès i, sobretot, la seva civilització corren un gran perill.» Aquesta febre pot transformar-se en coma perquè els indicadors de l'escalfament superen de molt les xifres del protocol de Kyoto i fan feredat. A mesura que vagi avançant el segle, la temperatura pujarà vuit graus a les zones temperades i cinc graus als tròpics. Les zones tropicals ara desertitzades i les selves delmades perdran la seva funció reguladora. La Terra entrarà en un període de greus pertorbacions.

Per què hem arribat a això? Per haver interferit de manera excessiva i irresponsable en els ritmes de la natura. Ella, sense nosaltres, regulava per si mateixa els seus climes. Però nosaltres vam fer de Darwin el nostre guia. Darwin no tenia consciència de la química de l'atmosfera i dels oceans, ni de l'estreta relació entre la vida i la seva vida fisicoquímica i ambiental i va restringir l'evolució només als organismes vius. Si hagués percebut que l'evolució és de tota la superfície terrestre, hauria estat un altre el destí de la ciència i de la nostra consciència sobre la Terra i en tindriem cura com de quelcom viu.

Però no som tan sols la malaltia de la Terra. Per la nostra intel·ligència som, també, el seu sistema nerviós central. A través nostre la Terra es va veure a si mateixa en l'espai i va començar a comprendre el seu lloc en el Tot. Hem de ser la ment i el cor de Gaia. Després d'haver-la explotada, hem de protegir-la, estimar-la i segellar amb Ella una pau perenne. No pensem tan sols en les nostres necessitats, sinó en les de tot el sistema Gaia, com la nostra única i gran Casa Comuna.

(Traducció: Ramon Alcoberro.)

Reconèixer que la pau és la totalitat creada per les relacions correctes amb un mateix, les altres persones, cultures i formes de vida, la Terra i el tot del qual formem part.

EL CAMÍ CAP ENDAVANT

Com mai abans en la història, el destí comú ens crida a buscar un nou començament. Aquesta renovació és la promesa d'aquests principis de la Carta de la Terra. Per complir aquesta promesa, ens hem de comprometre a adoptar i promoure els valors i objectius d'aquesta Carta.

Això requereix un canvi de mentalitat i de cor. Requereix un nou sentit de la interdependència global i de la responsabilitat universal. Hem de desenvolupar i aplicar imaginativament la visió d'una forma de vida sostenible en els àmbits local, nacional, regional i global. La nostra diversitat cultural és una preciosa herència i les diferents cultures trobaran les seves formes pròpies per concretar aquesta visió. Hem d'aprofundir i estendre el diàleg global que va generant la Carta de la Terra, ja que hem d'aprendre molt de la contínua cerca conjunta de la veritat i de la saviesa.

La vida sovint implica tensions entre valors importants. Això pot comportar decisions difícils. Malgrat això, hem de trobar els camins per harmonitzar diversitat i unitat, l'exercici de la llibertat i el benestar comú, els objectius a curt termini i a llarg termini. Tot individu, família, organització i comunitat hi té un paper vital. Les arts, les ciències, les religions, les institucions educatives, els mitjans de comunicació, les empreses, les organitzacions no governamentals i els governs són cridats a oferir un lideratge creatiu. L'aliança entre governs, societat civil i empreses és essencial per a la governabilitat efectiva.

Amb l'objecte de construir una comunitat global sostenible, les nacions del món han de renovar el seu compromís amb les Nacions Unides, complir les seves obligacions sota els acords internacionals actuals i donar suport a la implantació dels principis de la Carta de la Terra mitjançant un instrument internacional legalment vinculant sobre el medi ambient i el desenvolupament.

Que el nostre sigui un temps que es recordi pel despertar a una nova reverència a la vida, la ferma resolució a aconseguir la sostenibilitat, i l'acceleració en la lluita per la justícia, la pau i la joiosa celebració de la vida.

[El 1r i 2n esborranys, anteriors al que va néixer l'any 2000, van ser traduïts per en Josep Puig a petició d'Alternativa Verda i publicats en català a la revista de l'associació Dia de la Terra (*Dia de la Terra*, núm. 2, setembre de 1998, i núm. 4, setembre de 1999, www.dia-delaterra.org). En el lloc d'Internet (www.earthcharter.org) podeu trobar versions completes de la Carta de la Terra en altres llengües.]